

**ПОРАДИ ГОЛЕМИНАТА НА ПОДАТОЦИТЕ И ЕЛЕКТРОНСКАТА ЗАВЕРКА
ПРОЕКТНАТА ПРОГРАМА ЌЕ БИДЕ ПРИЛОЖЕНА ИЗДВОЕНО**

**УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ СО ПЛАН ЗА ПАРЦЕЛАЦИЈА, ЗА ГРАДЕЖНИ ПАРЦЕЛИ:
ГП 3.28, 3.29, 3.30, ОД ДУП ЗА НАСЕЛБА „22 ДЕКЕМВРИ“-II, КИЧЕВО**

ВОВЕД

Овој УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ СО ПЛАН ЗА ПАРЦЕЛАЦИЈА, ЗА ГРАДЕЖНИ ПАРЦЕЛИ: ГП 3.28, 3.29, 3.30, ОД ДУП ЗА НАСЕЛБА „22 ДЕКЕМВРИ“-II, КИЧЕВО, се изработува согласно:

-член 63, став 1, точка 4 од Законот за урбанистичко планирање (Сл.Весник на РСМ бр.32/20, бр.111/23, бр.73/24, бр.171/24, бр.224/24, бр.40/25, бр.101/25 и бр.127/25),

-член 57 од Правилникот за урбанистичко планирање (Службен весник на РСМ бр.225/20, бр.219/21, бр.104/22, бр.99/23, бр.7/25, бр.143/25, бр. 241/25, бр. 30/26), со цел формирање градежни парцели со структура која ќе овозможи реализација на градежните парцели;

2. ИНВЕНТАРИЗАЦИЈА НА СНИМЕН ИЗГРАДЕН ГРАДЕЖЕН ФОНД, ВКУПНА ФИЗИЧКА СУПРАСТРУКТУРА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА ВО РАМКИ НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ

Проектниот опфат на предметниот урбанистички проект со план за парцелација се совпаѓа со границите на градежните парцели ГП 3.28, 3.29 и 3.30 од ДУП за населба „22 Декември“ – II, Кичево, донесен со Одлука бр. 07-1303/3 од 25.06.2010г. Проектниот опфат се наоѓа во северниот дел од градот Кичево.

Според Изводот од ДУП градежните парцели ГП 3.28, ГП 3.29 и ГП 3.30 се наоѓаат во зона со класа на намена А1 – Семејно домување во станбени куќи, што согласно актуелната регулатива соодветствува со класа на намена А1 – Куќи за домување со најмногу 4 станбени единици, (*согласно Правилникот за изменување и дополнување на Правилник за урбанистичко планирање (Службен весник на РСМ бр.225/20, бр.219/21, бр.104/22, бр.99/23, бр.7/25, бр.143/25, бр. 241/25, бр. 30/26)).

За дефинирање на постојната состојба во проектниот опфат, извршен е увид на лице место на катастарските парцели, добиени се податоци и информации за инфраструктурата.

Во границите на проектниот опфат земјиштето се наоѓаат: КП 27/18 и дел од катастарските парцели 27/9, 27/19 и 27/22, КО КИЧЕВО 5.

КП 27/18 претставува градежно неизградено земјиште, односно на лице место не се евидентирани постојни објекти на катастарската парцела.

КП 27/9 претставува градежно неизградено земјиште, односно на лице место не се евидентирани постојни објекти на катастарската парцела.

КП 27/19 претставува градежно неизградено земјиште, односно на лице место не се евидентирани постојни објекти на катастарската парцела.

КП 27/22 претставува градежно неизградено земјиште, односно на лице место не се евидентирани постојни објекти на катастарската парцела.

За предметниот урбанистички проект во електронскиот систем Е-урбанизам, во постапка бр. 75843, побарани се податоци, информации и мислења од:

-ЈП „Комуналец“ Кичево

-ЕВН - Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје

-Македонски Телеком АД Скопје

-АД Пренос на електрична енергија и управување со електро енергетскиот систем МЕПСО

-Дирекција за заштита и спасување-Подрачно одделение за заштита и спасување-Кичево

-НОМАГАС АД СКОПЈЕ

-Јавно претпријатие за водоснабдување – Студенчица

Одговор доставиле:

- ЈП „Комуналец“ Кичево со бр. 09-2686/2 од 11.11.2025г.
- Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје, со бр. 10-55/7-63 од 29.10.2025г.
- Македонски Телеком АД Скопје со бр. 75843 од 29.10.2025г.
- АД МЕПСО, со бр. 11-6001/1 од 31.10.2025г.
- НОМАГАС со бр. 08-5083/2 од 29.10.2025г.
- Јавно претпријатие за водоснабдување – Студенчица со бр. 09-1476/2 од 03.11.2025г.

Одговор не доставиле:

- Дирекција за заштита и спасување-Подрачно одделение за заштита и спасување-Кичево.

ЈП „Комуналец“ Кичево, достави одговор на барање со бр. 09-2686/2 од 11.11.2025г, во кој се дадени податоци за постојна водоводна и канализациона инфраструктура. По улиците околу опфатот поминуваат водоводни линии. Главна линија со пластични цевки ПВЦ Ф200-Ф150 мм наидува по улицата од југоисточната па источната страна. Северно од планскиот опфат поминува секундарна линија со полиетиленски цевки ПЕ ОД63 мм. На истите улици поминува фекална канализација со дијаметар на канализациона цевка Ф200 мм и гравитира југоисточно.

Според дописот од **Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје** со бр. 10-55/7-63 од 29.10.2025г. во рамки на проектниот опфат и во негова близина постои 10(20)kV подземна мрежа, како и 0.4kV надземна мрежа.

Македонски Телеком АД Скопје достави одговор на бараните податоци со бр. 75843 од 29.10.2025г во кој се наведува дека во границите на проектниот опфат нема постојна МКТ инфраструктура.

АД МЕПСО со допис бр. 11-6001/1 од 31.10.2025г, достави одговор дека предметниот опфат не се пресекува со ЕЕ објекти во сопственост на АД МЕПСО.

Сите водови да се водат во јасно дефинирани инфраструктурни коридори.

Постојната инфраструктура, во колку ја има на локалитетот, потребно е да се прилагоди соодветно со планските и проектните потреби.

Акционерско друштво за вршење на енергетска дејност пренос на природен гас **НОМАГАС Скопје** достави одговор на побарани податоци со бр. 08-5083/2 од 29.10.2025г.дека во рамки на опфатот нема изградено ниту планирано гасоводна мрежа.

Јавно претпријатие за водоснабдување – Студенчица достави одговор на податоци и информации со бр. 09-1476/2 од 03.11.2025г., во кој се наведува дека во проектниот опфат нема подземни инсталации и истиот е надвор од заштитените зони на цевководот со кој стопанисува ЈП за водоснабдување Студенчица.

За предметниот урбанистички проект во електронскиот систем Е-урбанизам, по вградување на добиените податоци и информации од институциите, во постапка бр. 76494, побарани се мислења од:

- ЈП „Комуналец“ Кичево
- ЕВН - Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје
- Дирекција за заштита и спасување-Подрачно одделение за заштита и спасување-Кичево.

Позитивни мислења доставиле:

- ЈП „Комуналец“ Кичево со бр. 09-2833/2 од 01.12.2025год.
- ЕВН - Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје со бр. 10-55/7-688 од 25.11.2025год.

Одговор не доставиле:

- Дирекција за заштита и спасување-Подрачно одделение за заштита и спасување-Кичево

За предметниот урбанистички проект, во електронскиот систем Е-урбанизам, во постапка бр. 78236 испратена е опомена за одговор на барањето за мислење до Дирекција за заштита и спасување-Подрачно одделение за заштита и спасување-Кичево. Одговор во законски предвидениот рок, не е доставен.

3. ОПИС И ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕПАРЦЕЛАЦИЈАТА

Проектниот опфат на предметниот урбанистички проект со план за парцелација се совпаѓа со границите на градежните парцели ГП 3.28, 3.29 и 3.30 од ДУП за населба „22 Декември“ – II, Кичево, донесен со Одлука бр. 07-1303/3 од 25.06.2010г. Проектниот опфат се наоѓа во северниот дел од градот Кичево.

Опис на границите на проектниот опфат:

- СЕВЕР – на север проектниот опфат граничи со улица-сообраќајна површина планирана со ДУП за населба „22 Декември“ – II, Кичево, донесен со Одлука бр. 07-1303/3 од 25.06.2010г., односно ја следи северната граница на ГП 3.28 планирана со ДУП.
- ИСТОК – на исток проектниот опфат граничи со КП 27/19, КО Кичево 5, улица-сообраќајна површина планирана со ДУП за населба „22 Декември“ – II, Кичево, донесен со Одлука бр. 07-1303/3 од 25.06.2010г., односно ја следи источната граница на градежните парцели 3.28, 3.29 и 3.30 од истоимениот ДУП.
- ЈУГ – на југ проектниот опфат граничи со КП 23/2, КО Кичево 5, односно ја следи јужната граница на ГП 3.30 планирана со ДУП за населба „22 Декември“ – II, Кичево, донесен со Одлука бр. 07-1303/3 од 25.06.2010г.
- ЗАПАД – на запад проектниот опфат граничи со КП 27/14, КП 27/8 и КП 27/13, отсекува дел од КП 27/22, КО Кичево 5, односно ги следи западните граници на ГП 3.28, 3.29 и 3.30 од ДУП за населба „22 Декември“ – II, Кичево, донесен со Одлука бр. 07-1303/3 од 25.06.2010г.
- Границата на проектниот опфат е дефинирана со следните координати на прекршни точки:

Y=7496529.48	X=4597900.49
Y=7496520.19	X=4597903.48
Y=7496518.25	X=4597907.33
Y=7496508.34	X=4597910.10
Y=7496507.69	X=4597907.61
Y=7496504.95	X=4597899.20
Y=7496502.21	X=4597890.79
Y=7496501.97	X=4597890.04
Y=7496498.94	X=4597878.17
Y=7496497.90	X=4597874.13
Y=7496520.21	X=4597859.27
Y=7496524.12	X=4597876.64
Y=7496524.78	X=4597879.60
Y=7496528.06	X=4597894.17

- Површината на проектниот опфат, изнесува 970.91m².

Со ДУП за населба „22 Декември“ – II, Кичево, донесен со Одлука бр. 07-1303/3 од 25.06.2010г. дефинирани се следните градежни парцели:

- Градежната парцела ГП 3.28 (нумерација и податоци превземени од Геодетски елаборат за геодетски работи за посебни намени Нумерички податоци за Реализација на ДУП, за КО Кичево 5 изработен од ДОО „Кат Плус“ – Кичево со бр. 0801-257/3 од 09.09.2025г), со површина од 230м² зафаќа:

- дел од КП 27/9, КО КИЧЕВО 5(сопственост на Дашмир Вејсели и Урима Вејсели).

- Градежната парцела ГП 3.29 (нумерација и податоци превземени од Геодетски елаборат за геодетски работи за посебни намени Нумерички податоци за Реализација на ДУП, за КО Кичево 5 изработен од ДОО „Кат Плус“ – Кичево со бр. 0801-257/3 од 09.09.2025г), со површина од 344м² зафаќа:

- дел од КП 27/9, КО КИЧЕВО 5(сопственост на Дашмир Вејсели и Урима Вејсели),
- дел од КП 27/22, КО КИЧЕВО 5(сопственост на Рефик Селмани), како и
- дел од КП 27/19, КО КИЧЕВО 5(сопственост на РСМ).

- Градежната парцела ГП 3.30 (нумерација и податоци превземени од Геодетски елаборат за геодетски работи за посебни намени Нумерички податоци за Реализација на ДУП, за КО Кичево 5 изработен од ДОО „Кат Плус“ – Кичево со бр. 0801-257/3 од 09.09.2025г) со површина од 397м² зафаќа:

- дел од КП 27/22, КО КИЧЕВО 5(сопственост на Рефик Селмани),
- КП 27/18, КО КИЧЕВО 5(сопственост на Рефик Селмани), како и
- дел од КП 27/19, КО КИЧЕВО 5(сопственост на РСМ),.

Целта на предметниот УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ СО ПЛАН ЗА ПАРЦЕЛАЦИЈА, ЗА ГРАДЕЖНИ ПАРЦЕЛИ: ГП 3.28, 3.29, 3.30, ОД ДУП ЗА НАСЕЛБА „22 ДЕКЕМВРИ“-II, КИЧЕВО е предефинирање на наведените градежни парцели. Градежните парцели 3.28 и 3.29 ќе се спојат во една до границата со КП 27/22 на југ. Додека градежната парцела ГП 3.30 ќе ја зголеми својата површина кон север до границата со катастарската парцела КП 27/9, КО Кичево 5, следејќи ги останатите регулаторни линии од важечкиот детален урбанистички плани актуелната регулатива.

Површините за градење ќе се предефинираат така што, површината за градење во новоформираната градежна парцела ГП 3.28-3.29 ќе биде на 1,2 метри од јужната граница кон соседната градежна парцела ГП 3.30. Односно површината за градење во новоформираната градежна парцела 3.30 ќе биде на 1.2 метри на северната страна.

- Спратноста во градежните парцели ГП 3.28-3.29 и ГП 3.30 се предвидува П+2.

- Максималната висина на хоризонтален венец се задржуваат како во предвидените параметри на ДУП за населба „22 Декември“-II, Кичево.

СПОРЕДБЕНИ ПОКАЗАТЕЛИ										
бр.	име	нумерички показатели за ГП според ДУП		нумерички показатели за ГП според ДУП		нумерички показатели за ГП според ДУП		збирни нумерички показатели за градежните парцели според ДУП	збирни нумерички показатели на градежните парцели според УП	сообраќајни, линиски и др. инфраструктур и според УП
1	БРОЈ НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА	3.28		3.29		3.30		3.28+3.29+3.30	3.28-3.29+3.30	/
2	ПОВРШИНА НА ОПФАТ							971	954.22	16.69
									970.91	
3.1	ПОВРШИНА НА ГРАДЕЖНИ ПАРЦЕЛИ СПОРЕД ЕЛАБОРАТ СО НУМЕРИЧКИ ПОДАТОЦИ И ДУП	230	м ²	344	м ²	397	м ²	971	/	/
3.2	ПОВРШИНА ЗА ГРАДЕЊЕ	115	м ²	189	м ²	200	м ²	504	м ²	/
3.3	ВКУПНА ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДЕЊЕ	345	м ²	567	м ²	600	м ²	1512	м ²	/
3.4	ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ									
	ПРЕСМЕТАН КАКО СООДНОС НА ВРЕДНОСТИТЕ ОД ТОЧКА 3.2 И ТОЧКА 3.1 ОД ОВАА ТАБЛИЦА	50%		55%		50%		52%	/	/
	ОТЧИТАН ОД ТАБЕЛА ОД ИЗВОД ОД ДУП	49,6%		54,7%		50,3%				
3.5	КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ									
	ПРЕСМЕТАН КАКО СООДНОС НА ВРЕДНОСТИТЕ ОД ТОЧКА 3.3 И ТОЧКА 3.1 ОД ОВАА ТАБЛИЦА	1.50		1.65		1.51		1.56	/	/
	ОТЧИТАН ОД ТАБЕЛА ОД ИЗВОД ОД ДУП	1.49		1.64		1.51				
3.6	БРОЈ НА СПРАТОВИ	П+2		П+2		П+2		П+2	/	/
4	Е1 - СООБРАЌАЈНИ, ЛИНИСКИ И ДРУГИ ИНФРАСТРУКТУРИ									16.69
НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ НА ПАРЦЕЛИТЕ СПОРЕД УП										
5	БРОЈ НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА СПОРЕД УП	3.28-3.29		3.30				3.28-3.29+3.30	/	
5.1	ПОВРШИНА НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА СПОРЕД УП	488.54	м ²	465.68	м ²	/		954.22	м ²	
5.2	ПОВРШИНА ЗА ГРАДЕЊЕ	238.42	м ²	224.88	м ²	/		463	м ²	
5.3	ВКУПНА ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДЕЊЕ	715	м ²	675	м ²	/		1390	м ²	
5.4	ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ	49%		48%		/		49%		
5.5	КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ	1.46		1.45		/		1.46		
5.6	БРОЈ НА СПРАТОВИ	П+2		П+2		/		П+2		
6	КЛАСА НА НАМЕНА	А1		А1		А1		А1		
7	ЗЕЛЕНИЛО ВО ПАРЦЕЛА	20%		20%		/		20%		
8	ВИСИНА ДО ГОРЕН ВЕНЕЦ	10,2м		10,2м		/		10,2м		

КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

Водоснабдување

Според податоците добиени од ЈП „Комуналец“ – Кичево, со бр. 09-2686/2 од 11.11.2025г, по улиците околу опфатот поминуваат водоводни линии. Главна линија со пластични цевки ПВЦ Ф200-Ф150 мм наидува по улицата од југоисточната па источната страна. Северно од планскиот опфат поминува секундарна линија со полиетиленски цевки ПЕ Од63 мм. Водоснабдувањето на објектите во градежните парцели, ќе се изврши со приклучок на постојните водоводни линии. Потребната количина на санитарна вода ќе се пресмета према

бројот и видот на санитарните уреди, кои би ги предвиделе во санитарните јазли, со помош на Бриксовите единици на оптеретување (ЕО). За противпожарна заштина на опфатот и околината, планиран е еден надворешен пожарен хидрант НПХ Ф80 мм, со проток од 5.0 (л/сек). Хидрантската мрежа треба да се изработи према Правилникот за технички нормативи за хидрантска мрежа за гасење на пожар (Сл. Весник на РМ бр. 26/18).

Фекална канализација

На горенаведените улици поминува фекална канализација со дијаметар на канализациона цевка Ф200 мм и гравитира југоисточно. Фекалните отпадни води од објектите, ќе бидат прифатени и одведени кон постојната улична канализација.

Електрика и ПТТ

Електроенергетика

Во овој урбанистички проект со план за изработка на УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ СО ПЛАН ЗА ПАРЦЕЛАЦИЈА, ЗА ГРАДЕЖНИ ПАРЦЕЛИ: ГП 3.28, 3.29, 3.30, ОД ДУП ЗА НАСЕЛБА „22 ДЕКЕМВРИ“-II, КИЧЕВО - Општина Кичево во непосредна близина имаме постојна мрежа од ЕВН Електродистрибуција, Скопје – КЕЦ Кичево, и тоа:

- 0,4kV Надземна мрежа
- 10(20)kV Подземна мрежа

Во Планираната состојба од овој Урбанистички проект за 10(20)kV Подземна мрежа предвидуваме заштитен појас од 1m лево и десно од осовина на самиот кабелски вод.

Во самите парцели предвидуваме НКРО за кабелски приклучоци во иднина со новопланирани мрежи по улици.

Препораки за вкрстувања и приближувања кон објекти и инсталации на ЕВН:

-целосно да се почитуваат законските и подзаконските прописи и работни норми кај сите вкрстувања и приближувања кон објекти и инсталации на ЕВН;

-навремено, пред почетокот на градежните работи во близина на дистрибутивната мрежа, потребно е изведбата на градежните работи да се координира со ЕВН Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје, КЕЦ Кичево, при што неопходните заштитни мерки треба да се утврдат договорно;

-при работа во близина на нисконапонски, среднонапонски, високонапонски кабелски и воздушни водови, потребно е придржување кон упатствата за превенција од предизвикување на штети за работниците ракувачи со кранови и багери и други градежни машини, за заштита на електричната инфраструктура и условите за одобрение за работа со распрскувачки материјали;

- доколку при реализација на предметниот план во делот на инфраструктурни објекти, улици и др.е потребна промена или дислокација на електроенергетските објекти и постројки на ЕВН, инвеститорот е должен да достави соодветно барање до надлежниот КЕЦ Кичево и да ги надомести трошоците за дислокација договорно согласно изготвеното решение;

-во случај на настанување на штета на електроенергетските објекти, инвеститорот е должен да ја надомести штетата на ЕВН Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје, КЕЦ Кичево не поседува информации за енергетски водови и објекти кои се во сопственст на други субјекти а истите постојат во опфатот.

Електронска комуникациска инфраструктура и опрема

Телекомуникациската мрежа е значаен фактор во развојот на општествениот стандард, со можност за брзо ширење на секаков вид на информации.

Според добиените податоци од Македонски Телеком АД Скопје со бр.75843 од 29.10.2025 наведено е дека во наведениот планскиот опфат нема постојна МКТ инфраструктура.

Предвидено е ЕК ормар на влез од парцелите за поврзување на телекомуникациската мрежа во иднина со објектот.

Мобилна телефонија

Кориснички компании за мобилна телефонија во Македонија се Т-mobile, А1, Лукамобил и Телекабел. Тие во своите секојдневни развојни активности вршат квалитетно мрежно покривање со мобилен сигнал на региони, општини и населени места, изготвување на проекти за развој на GSM мрежата согласно постоечката инфраструктура на теренот и усогласување на развојните планови со одделни институции на државата.

Бројот на базните станици зависи од барањата за капацитетот на мрежата во одреден регион и категоријата на подрачјето кое се покрива: градско подрачје, патишта или рурални подрачја. Овој регион целосно е покриен со сигнал и на четирите мобилни оператори.

4. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДБА

4.1 ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДБА

- зададени со: Извод од ДУП за населба „22 Декември“-II во Кичево, донесен со Одлука бр. 07-1303/3 од 25.06.2010г.

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1.1 Изградбата на нови објекти, изградбата на комуналните објекти и инсталации како и вкупното просторно уредување на предметниот локалитет треба да се изведува согласно законската и подзаконската регулатива, техничките прописи во областа на градежништвото и урбанизмот како и овие параметри што се составен дел на документацијата.

1.2 Градежна линија се исцртува во градежни парцели каде што со планот се утврдуваат услови за идна градба.

За постојните легални градби кои се снимени во документационата основа, а за кои во урбанистичкиот план не се утврдуваат услови за идна градба, не се исцртува градежна линија, туку информативна црна линија.

1.3 Согласно Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (“Службен весник на РМ“, број 78/06) постојат три вида на градежни линии:

- Градежна линија како ознака за просторната граница за градење дефинирана во член 33 став 1 од овој Правилник.

- Подземна градежна линија како ознака за подземно паркирање

- Информативна градежна линија со која се потврдуваат постојните градби.

1.4 Површина за градење е планска одредба со која во урбанистички план се утврдува делот од градежната парцела која се предвидува за градење на градбите.

Површината за градење е дефинирана во рамки на една градежна парцела и не може да се протега низ две или повеќе парцели.

Континуитетот на површината за градење низ две или повеќе градежни парцели во урбанистичкото планирање се добива како збир од поединечни површини за градење чиито граници се совпаѓаат, со границите на градежните парцели со што се обезбедува калканско спојување на соседните градби во низа, уличен фронт и слично.

Во една градежна парцела по правило има една површина за градење во која може да се гради само една градба. Комплексните градби составени од повеќе површини за градење во една градежна парцела по правило се уредуваат со урбанистички проект од член 50 став 1 од Законот како разработка на површината за градење уредена во урбанистички план.

1.5 Во планот е предвиден дисперзивен тип на градење наменет за домување со слободностоечки градби со по четири фасади со отвори и двокуќи. Растојанието помеѓу површините за градење и границите на градежната парцела е најмалку 3.0м за градби високи до 10.20м (мерено од тротоарот до горниот венец), потоа најмалку третина од планираната висина за градби со височина над 10.20м. Растојанијата важат за страни од површината за градење на кои се предвидуваат регуларни отвори на градбите.

1.6 Кога растојанието помеѓу површината за градење и страната на градежната парцела е нула, не се дозволени никакви отвори на ѕидот на градбата на границата на градежната парцела. Кога растојанието е од 1.20 до 3.00м дозволени се само помошни отвори со парапет од најмалку 1.60метри, а на растојанија поголеми од 3.0метри се дозволени регуларни отвори на таа страна од градбата.

1.7 Максимална височина на градбите, е добиена согласно параметрите зададени во правилникот. Нултата плоча во однос на теренот за сите видови градби со намена домување или мешани намени на домување со комерцијални намени во приземјето, е 1.20м. Најмалата спратна височина со која се пресметува бројот на спратови, мерено од плоча до плоча, за домување е 2.90м, а за деловна дејност 3.40м.

Во деталниот урбанистички план за домување е усвоена висина од 3м, па така за градбите со класа на намена семејно домување во станбени куќи со спратност П+2 е добиено 1,20+3X3,0м – 10,20м.

За семејно домување во станбени згради со спратност П+4 е добиено 0,8м+3,4м+4X3,0м = 16,20м итн. За станбените згради секаде е дадена можност за планирање на мали комерцијални и деловни дејности.

1.8 Максималната височина на слеме е до 3,50м над завршниот венец на градбата. Во рамките на дозволената висина на слемето и силуетата на покривот се уредува потпокривен корисен простор кој се третира рамноправно како и другиот корисен изграден простор по спратовите на градбата. Во потпокривот може да се искористи само една спратна височина.

1.9 Од максималната височина на слемето и дозволената силуета на покривот може да отстапуваат други делови на градбите во планскиот опфат:

- кули, покривни баџи, стакларници и издадени покривни елементи,
- оџаци, вентилациони канали, лифтовски куќички, вертикални комуникации и сите техничко-технолошки инсталации, и
- сите архитектонски декоративни елементи со кои не се обидува или оформува затворен корисен простор над котата на горниот венец, односно над дозволената силуета на покривот.

1.10 Процент на изграденост на земјиштето (P) е урбанистичка величина која ја покажува густината на изграденост, односно колкав дел од градежното земјиште е зафатен со градба. Процентот на изграденост на земјиштето се пресметува како однос помеѓу површината на земјиштето под градбата и вкупната површина на градежното земјиште, изразен во процент. Во површината под градба се подразбира површината ограничена со надворешните ѕидови и столбови на градбата во висина на приземната плоча без надворешните тераси, скали, рампи, патеки и друго.

Коефициентот на искористеност (K) на земјиштето е урбанистичка величина која го покажува интензитетот на изграденост на градежното земјиште.

Коефициент на искористеност на земјиштето се пресметува како однос помеѓу вкупната изградена површина, односно збирот на површините на сите изградени спратови на градбата и вкупната површина на градежното земјиште, изразен со рационален број до две децимали. Под вкупна изградена површина се сметаат површините на сите надземни етажи.

Параметрите во однос на процентот на изграденост, како и на коефициентот на искористување на земјиштето се во рамките на предвидените во правилникот (*Службен весник на РМ*, број 78/06) во услови на дисперзивно градење и се дадени во табелата во синтезниот графички прилог за секоја градежна парцела одделно.

Прифатливи вредности на процентот на изграденост (P) и коефициентот на искористеност (K) во услови на периметрално градење на блок се:

- Домување во вили до П+1 спрат, на парцели со површина од 2500-3000 м²
P=6-14% K=0.06-0.18
- Домување во вили до П+1 спрат, на парцели со површина од 1000-2500 м²
P=8-10% K=0.2-0.84
- Домување во куќи со градини до П+2спрата, на парцели со површина од 300-500 м²
P=20-40% K=0.6-1.2
- Домување во куќи со градини до П+2спрата, на парцели со површина од 300-500 м²
P=15-35% K=0.45-1.0
- Домување во двокуќи со градини до П+2спрата, на парцели со површина од 200-300 м²
P=25-50% K=0.75-1.5

Прифатливи вредности на процентот на изграденост (P) и коефициентот на искористеност (K) во услови на дисперзивно градење на блок и големи парцели од 2000-10000м² со една или повеќе градби во градежна парцела, се:

Домување во слободностоечки згради со повеќе станови до П+4 спрата:

P=25-35% K=1.2-2.0

1.10 За определувањето на потребниот број на **паркинг места** според намената на земјиштето и градбите и нивната големина, кој ќе се утврди во урбанистичкиот план како планска одредба односно услов за градење, служат следниве нормативи:

- 1,2 паркинг места за секој стан до 45м² и 1,5 паркинг места за секој стан над 90 м².
- За станбени куќи во градежна парцела поголема од 600 м²: 2 паркинг места по стан.

Б1 – Мали комерцијални и деловни дејности

- За продавници, дуќани и сл.: на 40м² простор за клиенти 1 паркинг место и на 150м² од вкупната површина 1 паркинг место за вработените.

Б4 - Деловни дејности

- 1 паркинг место на 40 м² од вкупната површина
- Кај градбите со шалтер сали: 1 паркинг место на 20м² од површината за публика во шалтер салата.

Димензионирањето на групните паркиралишта во градежните парцели и градбите од класите на намени А2, Б2, Б4, се врши на тој начин што на вкупниот број паркинг места се планираат минимум 3% паркинг места за инвалиди. На паркиралишта со помалку од 20 места

се предвидува минимум едно паркинг место за инвалиди. Паркинг местото за инвалиди е со минимални димензии од 3,50/5,50м и се лоцира и видно се обележува најблиску до влезот на градбата и до пешачката површина.

1.11 Во архитектонското обликување на објектите покрај наменските, функционалните, климатските, геомеханичките, сеизмичките, и другите микролокациски услови, треба да води сметка за специфичностите на прирачните градежни материјали и традиционалните вредности и културата во градењето. Покрај императивните услови кои произлегуваат од дозволените граници на изградба, во компонирање на фасадите треба да се тежнее кон нивно максимално усогласување со соседните објекти со композициските линии на соседите, но сепак со максимално почитување на индивидуалноста на сопственикот и креативноста на архитектот.

1.12 При изградба на нови објекти и содржини во просторот се применуваат мерките за спречување на бариери во просторот односно се овозможува непречено движење на хендикепираните особи особено во делот на достапноста до јавните објекти.

1.13 Површините за движење на пешаците кои се планираат во урбанистичките планови: тротоари, пешачки улици, пешачки патеки, плоштади и плоштатки, секаде каде што тоа карактеристиките на теренот го дозволуваат, мора да се со континуирана нивелета без скалести денивелации со подолжен наклон од најмногу 8.33%.

1.14 Во условите за градење кои во урбанистичките планови се уредуваат за градби од класите на намени Б, задолжително се предвидуваат рампи за пристап за висинско совладување на денивелираните површини за комуникација на влезовите од градбите и внатрешни рампи за пристап за висинско совладување на денивелираните површини за комуникација на влезовите од градбите и внатрешни рампи во јавните и групните простории како и просториите за собири.

Рампите се димензионираат според одредбите во чл. 76 од Правилникот (*Службен весник на РМ*, број 78/06), при што минималната широчина на рампите е 1м.

1.15 Рекламите и огласите не смеат да му пречат на нормалното одвивање на сообраќајот, да му штетат или да го менуваат изгледот на архитектонските објекти и групации ниту да пречат на објектите поставени во јавен интерес како јавно осветлување, градски часовници, табли со имиња на улиците и сл.

1.16 **Процентот на озеленетост** во рамките на градежната парцела претставува однос помеѓу површината на градежното земјиште наменето за зеленило и вкупната површина на градежното земјиште изразено во проценти. Процентот на озеленетост во рамките на градежните парцели минимум е потребно да изнесува од 10-15%. Оваа планска одредба станува составен дел на условите за градење.

1.17 Условите за градење на станбените и другите видови на објекти, треба да содржат и посебните услови за изведба на приклучоците или уредите за снабдување со вода, електрична енергија, телефонија и одводнувањето на отпадните води.

1.18 Сметот ќе се одлага во заеднички контејнери лоцирани на погодни места во рамките на планскиот опфат.

1.19 Локациите на заедничките контејнери и нивниот број ги определува со посебна одлука органот на управа на Општината. Локациите мораат да бидат достапни за возилата за подигање на контејнерите и уредени во согласност со оној што ќе го евакуира ѓубрето во регионална односно општинска депонија.

1.20 При примена на планските решеније на Деталниот урбанистички план за населба „22 Декември“, за тоа што не е регулирано со овие параметри, се применуваат стандардите и нормативите утврдени во Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (*Службен весник на РМ*, број 78/06 и 140/07).

4.2 Посебни услови за изградба

- зададени со: Извод од ДУП за населба „22 Декември“-II во Кичево, донесен со Одлука бр. 07-1303/3 од 25.06.2010г.

Планот предвидува објекти за семејно домување во станбени куќи и станбени згради и тоа:

- Семејно домување во станбени куќи.....18.02ха.....54%
- Семејно домување во станбени згради.....4.87ха.....14.6%

Семејно домување во станбени куќи А1 е предвидено од опфат бр. 1 до опфат бр. 35 и тоа:

- Самостојни семејни куќи
- Двојни семејни куќи
- Семејни куќи во низ
- Семејни куќи со заедничко патиште;

2.1 Посебни услови за изградба во семејно домување во станбени куќи

* **намена:** Семејно домување во станбени куќи А1

ГП бр. 1.1-1.15; 2.1-2.25; 3.1-3.31; 4.1-4.17; 5.1-5.15; 6.1-6.14; 7.1-7.10.1; 8.1-8.8; 9.1-9.16; 10.1-10.21; 11.1-11.7; 12.1-12.4; 14.1-14.16; 15.1-15.4; 16.1-16.18; 17.1-17.13; 18.1-18.16; 19.1-19.20; 20.1-20.14; 21.1-21.16; 22.1-22.16; 23.1-23.17; 24.1-24.10; 25.1-25.11; 26.1-26.10; 27.1-27.10; 28.1-28.11; 29.1-29.7; 30.1-30.18; 31.1-31.12; 32.1-32.21; 33.1-33.21; 34.1-34.20; 35.1-35.20;

***алтернативна класа на намена:** Д1 – зеленило мин. 10-15%

***градежни парцели:** Во рамките на постојните катастарски парцели и оформување на нови градежни парцели.

***природа на зафат:** Се планира надградба и доградба на објектите во рамките на утврдените градежни парцели.

***бесправни градби:** Согласно член 14 од Законот за просторно и урбанистичко планирање (*Службен весник на РМ*, број 78/06 и 137/07), за објектите кои се означени како бесправна градба не се планираат услови за градба.

***висина:**

H max=10.20м или во катови П+2

***паркирање:** Согласно член 59 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (*Службен весник на РМ*, број 78/06 и 140/07), во рамките на сопствена градежна парцела;

*градежните парцели со намена Д1- е предвидено парковско зеленило со намена за одмор, дружење, игра на деца, обработена со клупи за седење, зеленило, фонтана, опрема за игра на деца.

*градежните парцели со намена Д2 – е предвидено заштитно зеленило. Во градежните парцели со класа на намена Г5 предвидена е локација за трафостаница.

*низ опфатите поминуваат надземни далекуводи од 35кв и 10кв со заштитен коридор од 16м. Во заштитен коридор не е дозволена градба на објекти.

4.3 ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДБА КОИ СЕ ОДНЕСУВААТ НА ГРАДЕЖНИТЕ ПАРЦЕЛИ ГП 3.28-3.29, ГП 3.30, ВО РАМКИТЕ НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ:

Градежна парцела ГП 3.28-3.29

Намена:

-Класа на намена: А1 – Куќи за домување со најмногу 4 станбени единици,

-Поединечна класа на намена: А1.1 – Куќи со двор

-Површина на градежна парцела 488.54м²

-Површина за градење 238.42м²

-Вкупно изградена површина 715м²

-Процент на изграденост 49%

-Коефициент на искористеност 1.46

-Мах. висина на градбата до завршен венец 10,2м

-Мах. број на катови ..... П+2

-Процент на озеленетост во ГП 20%

-Паркирање:

Според Извод од ДУП за населба „22 Декември“ - II во Кичево, донесен со одлука бр. 07-1303/3 од 25.06.2010год.:

„Паркирање - согласно член 59 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (*Службен весник на РМ*, број 78/06 и 140/07), односно во рамките на сопствена парцела, и тоа: за станбените куќи во градежна парцела помала од 600 м²: 1,2 паркинг места за секој стан до 45м² и 1,5 паркинг места за секој стан над 90 м².“

Обезбедување на потребниот број на паркинг места ќе биде услов за изградба до максимална дозволена висина и површина за градба.

Градежна парцела ГП 3.30

Намена:

-Класа на намена: А1 – Куќи за домување со најмногу 4 станбени единици,

-Поединечна класа на намена: А1.1 – Куќи со двор

-Површина на градежна парцела 465.68м²

-Површина за градење 224.88м²

-Вкупно изградена површина 675м²

-Процент на изграденост 48%

-Коефициент на искористеност 1.45

-Мах. висина на градбата до завршен венец 10,2м

-Мах. број на катови ..... П+2

-Процент на озеленетост во ГП 20%

-Паркирање:

Според Извод од ДУП за населба „22 Декември“ - II во Кичево, донесен со одлука бр. 07-1303/3 од 25.06.2010год.:

„Паркирање - согласно член 59 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (*Службен весник на РМ*, број 78/06 и 140/07), односно во рамките на сопствена парцела, и тоа: за станбените куќи во градежна парцела помала од 600 м²: 1,2 паркинг места за секој стан до 45м² и 1,5 паркинг места за секој стан над 90 м².“

Обезбедување на потребниот број на паркинг места ќе биде услов за изградба до максимална дозволена висина и површина за градба.

5. МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА, ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ, ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ПРИСТАПНОСТ НА ЛИЦА СО ИНВАЛИДНОСТ, ЗАШТИТА НА ПРИРОДНОТО И КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО И ДРУГИ МЕРКИ СОГЛАСНО ЧЛЕН 47 ОД ЗАКОНОТ ЗА УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ

ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Заштитата и унапредувањето на животната средина е темелна вредност на Уставот на РМ (Член 8) и е регулирана со Законот за животна средина (Сл. весник на Р.М. број бр.53/05, бр.81/05, бр.24/07, бр.159/08, бр.83/09, бр.47/10, бр.124/10, бр.51/11, бр.123/12, бр.93/13, бр.187/13, бр.42/14, бр.44/15, бр.129/15, бр.192/15 и бр.39/16) и подзаконските акти кои се однесуваат на предметната проблематика (Уредба за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оценка на влијанието врз животната средина и здравјето на луѓето (точка 13, Сл. весник на Р.М. бр.153/07).

Планските и проектните решенија, покрај другите фактори суштествени при дефинирање на Плановите односно проектите произлегуваат и од факторот - заштита и унапредување на животната средина. Превентивната заштита на животната средина претставува еден од елементите на развој и појдовна основа за глобално управување со животната средина, засновано врз принципите на одржлив развој.

На заштитата и унапредувањето на квалитетот и состојбата на медиумите на животната средина: почвата, водата, воздухот, на областите на животната средина, на биолошката разновидност и другите природни богатства, како и на заштитата на озонската обвивка и заштитата од негативното влијание на човекот врз климатскиот систем покрај одредбите на законот за животна средина се применуваат и одредбите на законите за одделни медиуми и области на животната средина.

Заштитата на медиумите и одделните области на животната средина се постигнува преку превземање на мерки и активности кои се однесуваат на заштитата од штетни влијанија утврдени со законот за заштита на животната средина и посебните закони од:

- вршењето различни дејности;
- загадувачките супстанции и технологии;
- отпадот;
- бучавата и вибрациите;
- јонизирачкото и нејонизирачкото зрачење;

Заштитата и унапредувањето на животната средина е систем на мерки и активности (општествени, политички, социјални, економски, технички, образовни и др.) со кои се обезбедува поддршка и создавање услови за заштита од загадување, деградација и влијание на/врз медиумите и одделните области на животната средина (заштита од осиромашување на озонската обвивка, спречување на штетната бучава и вибрации; заштита од јонизирачко и од нејонизирачко зрачење, заштита од непријатна миризба и користење на депонирање на отпадоците и друг вид на заштита на животната средина).

Животната средина е простор со сите живи организми и природни богатства, односно природните и создадените вредности, нивните меѓусебни односи и вкупниот простор во кој живее човекот и во кој се сместени населбите, добрата во општа употреба, индустриските и другите објекти, вклучувајќи ги и медиумите и областите на животната средина.

Загадување на животната средина е емисија во воздухот, водата или почвата, која што може да биде штетна за квалитетот на животната средина, животот и здравјето на луѓето или, емисија од која што може да произлезе штета за имотот и која ги нарушува или влијае врз

биолошката и пределската разновидност и врз другите пропишани начини на користење на животната средина.

За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува следното:

- зачување на амбиенталните, есетските и рекреативните потенцијали на просторот;
- изградба на современа инфраструктура;
- селектирано и организирано депонирање на отпадот со контролиран транспортен систем во депонијата;
- озеленување на дворните површини со високо и ниско зеленило кои значително ќе придонесе за микроклимата на овој дел;
- заштита на планираните коридори наменети за енергетска инфраструктура од градба на објекти и друга инфраструктура;
- при преземањето активности или при вршењето дејности да се обезбеди висок степен на заштита на животната средина и на животот и здравјето на луѓето кои претстојуваат тука;
- загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе трошоците за санација и да плати правичен надомест за штетата причинета врз животната средина, како и да ја доведе животната средина, во најголема можна мерка, во состојба како пред оштетувањето.

-Заштита на почвата

Со плановите за хортикултура да се утврдат исклучиво декоративни насади. Од оваа условеност не се очекува значајно загадување на почвата и површинските води од пестициди.

-Заштита на водата

Заштитата на водата се третира како превентивна заштита.

Превентивната заштита на водата при подземно водење на инфраструктурните водови за водоснабдување и прифаќање на отпадните води, како подземни инсталации, се однесува во нивната монтажа, експлоатација, одржување и интервенција. Водовите да се постават во сè према техничките нормативи и стандарди кои ќе ја обезбедат нивната сигурност, безбедност и долготрајност во експлоатацијата, ракувањето и одржувањето. Изборот на материјалите да биде во согласност со важечките стандарди и нормативи и квалитетно, без хаварии и долготрајно со најмали замени и интервенции да го опслужуваат секој поединечен корисник.

-Заштита на воздухот

Врз квалитетот на воздухот може да влијаат издувните гасови од лесни моторни возила, товарни возила и автобуси.

Изворите на загадување на воздухот доколку е потребно да се утврдат дополнително преку посебен Елаборат за корисникот - субјект во опфатот, при што заштитата на животната средина, со посебен осврт на заштитата на воздухот, мора посебно да биде обработена и во која децидно, плански, ќе бидат дефинирани заштитните мерки. Сите идни корисници на просторот треба да го почитуваат особено - Закон за квалитетот на амбиенталниот воздух (Сл.весник на РСМ бр. 67/04 и бр.92/07).

-Заштита на животната средина преку организирано прифаќање на цврстиот отпад

Со планот се предвидува цврстиот отпад организирано да се селектира со понатамошна негова рециклажа, како мерка за намалување на неговите количини кои завршуваат во депонија. Ова е во функција на суровинските и енергетските заштеди. Остатокот од цврстиот

отпад се предвидува организирано да се прифати, да се транспортира и депонира во најблиската санитарна депонија.

-Заштита од бука

Заштитата и унапредувањето на животната средина е регулирана со Законот за заштита од бучава во животната средина (Сл.весник на РСМ број 79/2007, 124/2010, 47/11, 163/13 и 146/15).

За заштита од бука се препорачува доколку е потребно изработка на Елаборат за корисникот - субјект во опфатот, со кои ќе се утврдат мерките за заштита од бучава.

-Заштита на биолошката разновидност и други природни богатства (мерки за заштита на природата)

Заштитата на природата се уредува преку заштита на биолошката и пределската разновидност и заштита на природното наследство, во заштитени подрачја и надвор од заштитени подрачја.

Во современото планирање на просторот, задачите на заштитата на природата се усмерени особено на активно уредување и заштита на природата и животната средина, санирање на можните штети и повторно воспоставување на природната средина.

Доколку при реализацијата на овој Урбанистички план за вон населено место и уредувањето на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозувано со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат мерки за заштита на природното наследство:

– Утврдување на границите и означување на сите објекти кои би можеле да бидат предложени и прогласени како природно наследство;

– Забрана за вршење на какви било стопански активности кои не се во согласност со целите и мерките за заштита утврдени со правниот акт за прогласување на природното добро или Просторниот план за подрачје со специјална намена;

– Магистралната и останатата инфраструктура (надземна и подземна) да се води надвор од објектите со природни вредности, а при помали зафати потребно е нејзино естетско вклопување во природниот пејзаж;

– Воспоставување на мониторинг, перманентна контрола и надзор на објектите со природни вредности и преземање на стручни и управни постапки за санирање на негативните појави;

– Воспоставување на стручна соработка со соодветни институции во окружувањето;

– Почитување на начелата за заштита на природата согласно Законот за заштита на природата.

МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ

Мерките за заштита и спасување се уредени во согласност со *Законот за заштита и спасување* (Сл.весник на Р.М. бр.36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16 и 83/18), *Уредбата за начинот за применувањето на мерките за заштита и спасување при планирањето на просторот и населбите* (Сл. Весник на РМ бр.105/05).

Со *Законот за заштита и спасување*, се уредува системот за заштита и спасување на луѓето, животната средина, материјалните добра, природните богатства, животинскиот и растителниот свет и културното наследство од природни непогоди и други несреќи во мир, вонредна состојба и воена состојба во Република Македонија.

Мерките за заштита и спасување задолжително се применуваат:

-при планирањето и уредувањето на просторот и населбите

-во проектите, за објекти и технолошки процеси наменети за складирање, производство и употреба на опасни материи, нафта и нејзини деривати, енергетски гасови, јавниот сообраќај, црна и обоена металургија, како и за јавна, административна, културна, туристичко-угостителска дејност и

-при изградба на објекти и инфраструктура, начинот на применувањето на мерките за заштита и спасување со Уредба го уредува Владата.

Мерки за заштита и спасување се урбанистичко технички и хуманитарни и други мерки за заштита и спасување кои би се појавиле при и по природните непогоди и други несреќи, а не се предвидени со овој закон.

УРБАНИСТИЧКО ТЕХНИЧКИ МЕРКИ се:

- **засолнување**
- **заштита и спасување од поплави**
- **заштита и спасување од пожари, експлозии и опасни материи**
- **заштита од неексплодирани убојни и други експлозивни средства**
- **заштита и спасување од урнатини**
- **заштита и спасување од техничко технолошки несреќи и**
- **спасување од сообраќајни несреќи.**

ХУМАНИТАРНИ МЕРКИ се:

- **евакуација**
- **згрижување на загрозеното и настраданото население**
- **радиолошка, хемиска и биолошка заштита**
- **прва медицинска помош**
- **заштита и спасување на животни и производи од животинско потекло**
- **заштита и спасување на растенија и производи од растително потекло и**
- **асанација на теренот.**

УРБАНИСТИЧКО ТЕХНИЧКИ МЕРКИ

- **засолнување**

Засолнувањето опфаќа планирање, изградба одржување и користење на јавните засолништа, одржување и користење на изградените засолништа и на другите заштитни објекти за заштита на населението, материјалните добра и културното наследство на РМ.

Јавните засолништа се планираат согласно програмата на Владата за мерките за заштита и спасување и програмата на единиците на локалната самоуправа за мерките за заштита и спасување, а се вградуваат во Урбанистичките планови.

Потребниот број на засолнишни места се утврдува според намената на објектот и новопроектираната корисна површина, а степенот на заштита се определува според утврдениот потребен број на засолнишни места и Одлуката за утврдување на загрозени зони (Сл. Весник на РМ бр.105/05).

- **заштита и спасување од поплави**

Заштитата и спасувањето од *поплави* опфаќа регулирање на водотеците, изградба на заштитни објекти, одржување и санирање на оштетените делови на заштитните објекти, набљудување и извидување на состојбите на водотеците и високите брани, заштитните објекти и околината, обележување на висинските коти на плавниот бран, навремено известување и

тревожење на населението во загрозеното подрачје, спроведување на евакуација на населението и материјалните добра од загрозеното подрачје обезбедување на премин и превоз преку вода, спасување на загрозените луѓе на вода и под вода, црпење на водата од поплавените објекти и извлекување на удавените, обезбедување на населението во поплавените подрачја со основните услови за живот и учество во санирање на последиците предизвикани од поплавата.

- **заштита и спасување од пожари, експлозии и опасни материи**

Заштитата и спасувањето од пожари, експлозии и опасни материи опфаќа мерки и активности од нормативен, оперативен, организационен, надзорен, технички, образовен, воспитен и пропаганден карактер.

При изработката на овој УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ СО ПЛАН ЗА ПАРЦЕЛАЦИЈА, ЗА ГРАДЕЖНИ ПАРЦЕЛИ: ГП 3.28, 3.29, 3.30, ОД ДУП ЗА НАСЕЛБА „22 ДЕКЕМВРИ“-II, КИЧЕВО се предвидени пропишани мерки за заштита и спасување од пожари, експлозии и опасни материи, согласно *Законот за заштита и спасување* (Сл.весник на Р.М. бр.36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16 и 83/18), *Законот за пожарникарство* (Сл.весник на РСМ бр.67/04, бр.81/07, бр.55/13, бр.158/14, бр.193/15 и бр.39/16) и другите позитивни прописи со кои е регулирана оваа проблематика.

Заштитата и спасувањето од пожари, експлозии и опасни материи се планира, организира и спроведува во сите средини, објекти и места со превентивни и оперативни мерки.

Превентивни мерки се активности кои се планираат и спроведуваат со просторното и урбанистичкото планирање и со примената на техничките нормативи при проектирање и изградба на објектите, а оперативни мерки се активности за откривање, спречување на ширење и гасење на пожари и експлозии, утврдување на причините за настанување на пожари и експлозии, како и давање помош при отстранување на последиците предизвикани од пожари, експлозии и опасни материи.

Инвеститорот во проектната документација за изградба на објекти, е должен да изготви посебен елаборат за заштита од пожари, експлозии и опасни материи. Оваа одредба ги опфаќа сите објекти, освен станбените објекти со висина на венецот до 10 метри и јавните објекти со капацитет за истовремен престој до 25 лица. За објектите за кои не се изработува елаборатот за заштита од пожари, експлозии и опасни материи се применуваат важечки мерки, нормативи и стандарди кои се однесуваат на заштита и спасување.

Во објекти и простори во кои што се произведуваат, преработуваат, користат и складираат опасни материи, ако природата на работата не е поврзана со таква потреба, се забранува употреба на отворен оган, светилки со пламен и средства за палење, користење на грејни уреди со отворен оган, вжарена и прекумерно загреана површина, складирање на материи со опасност од samozапалување, користење уреди и инсталации кои можат да предизвикаат пожари и експлозии, движење и престој на неповикани лица и употреба на алат кој создава искри.

Запаливи материи не треба да се складираат на отворен простор поблиску од 6 метри од објектот, на мансардите во згради, столбишта, ходници и други комуникации. Отпадните и други запаливи материи треба да се отстрануваат, односно складираат на посебно определени противпожарно обезбедени места, кои не претставуваат опасност за непосредната околина.

Физичките лица при употреба на уреди, средства и отворен оган, се должни истите да ги користат на начин да не ја загрозуваат околината и да не предизвикаат пожари или експлозии.

Инсталациите, уредите и постројките треба да се изведуваат на начин да не претставуваат опасност за предизвикување на пожари и експлозии.

Уредите и постројките треба да се изведуваат на начин да не претставуваат опасност за предизвикување на пожари и експлозии.

Уредите, инсталациите опремата и средствата, за ППЗ заштита задолжително треба да се наоѓаат на одредени места, да се одржуваат во исправна состојба, да бидат посебно обележани и секогаш достапни за употреба, согласно со закон.

Другите елементи за противпожарна заштита ќе се утврдат со посебниот елаборат за противпожарна заштита како составен дел на Основниот проект за секоја поединечна градба. Со цел за поефикасна заштита задолжително е предвидување на современа громобранска инсталација на сите поголеми градби и нејзино континуирано одржување.

Директорот на Дирекцијата ја утврдува содржината на елаборатот за заштита од пожари, експлозии и опасни материји. Директорот на Дирекцијата ги пропишува мерките за заштита од пожари, експлозии и опасни материји.

Од урбанистички аспект противпожарната (ПП) заштита се предвидува од аспект на:

-брз и непречен пристап до градбите на ПП возила и другата ПП опрема во комплексот како би се овозможило кружно движење на истите;

-непосреден пристап на ПП возила и другата ПП опрема во ГП и до секој објект во неа, најмалку од две страни;

Обезбедување на пропусна моќ и сообраќаен профил на сите улици со потребен радиус на кривина и носивост на коловозот, за да може да се движат ПП возилата и останатата ПП опрема до секоја ГП во планскиот опфат, а преминот преку ивичњациите да биде преку закосени рампи со сооднос 1/12 (8%) на дел од улиците каде се пристапува до ГП.

Обезбедување на доволно количини на вода преку развиена хидрантска мрежа на главни водоводни линии по уличната мрежа во градот Кичево.

- заштита од неексплодирани убојни и други експлозивни средства

Заштитата од неексплодирани убојни и други експлозивни средства опфаќа пребарување на теренот и пронаоѓање, на неексплодираниите убојни средства, обележување и обезбедување на теренот, онеспособување и уништување на сите видови на неексплодирани убојни и други експлозивни средства како и транспорт до определеното и уреденото место за уништување и безбедносни мерки за време на транспортот.

- заштита и спасување од урнатини

Согласно Уредбата за спроведување на спасувањето од урнатини (Сл.весник на РСМ бр.100/10), се уредува организацијата и спроведувањето на спасувањето од урнатини кое се остварува во рамките на системот за заштита и спасување.

Превентивни мерки за спасување од урнатини се применуваат на објекти кои можат да бидат изложени на разни дејствија кои предизвикуваат урнатини и тоа од природни непогоди, технички катастрофи, воени дејствија.

Заштитата од урнатини како превентивна мерка се утврдува во урбанистичките планови во текот на планирањето на просторот. Во урбанистичкиот план е утврден претпоставениот степен на урнатини, нивниот однос према слободните површини и степенот на проодност на сообраќајниците, врз основа на што е изработено планираното решение.

Заштитата од урнатини се обезбедува со проектирање и изградба на објекти оптимално отпорни на сеизмички влијанија согласно сеизмолошката зона во која се наоѓа конкретниот проектен опфат во општина Кичево, а според очекуваните сеизмички интензитети оваа локација се наоѓа во зона на потреси од 8⁰ по МЦС скалата, изградени со помала количина на градежен материјал и релативно помали тежини.

При планирањето не се создадени тесни грла на сообраќајниците и зони на тотални урнатини, а воедно предвидени се асеизмични градби, како можна превенција, со помала количина на градежен материјал и релативно помали тежини.

Во случај на можни разурнувања, планираните решенија на уличната мрежа обезбедува:

-брза и непречена евакуација на луѓето (нема тесни грла на сообраќајниците);

-брз пристап на екипите за спасување и нивните специјални возила;

-непречена интервенција во кругот на катастрофата, штетите да се сведат на минимум, брза санација на последиците.

За инфраструктурната мрежа не се предвидуваат посебни урбанистички мерки од природни катастрофи.

Други елементи за заштита од земјотреси, како природна катастрофа, да се утврдат со посебни елаборат за асейзмична градба во делот на статиката и динамичка анализа на објектите, при идна разработка на градежната парцела. Заради заштита од непогоди, доколку се утврди потреба да се извршат геомеханички, геолошки и хидротехнички испитувања на теренот.

- заштита и спасување од техничко технолошки несреќи

Заштитата и спасувањето од техничко-технолошките несреќи опфаќа преземање на превентивни и оперативни мерки во индустриските објекти, кои во производниот процес употребуваат материји или постројки што предизвикуваат висок степен на загрозеност на луѓето и материјалните добра.

Превентивни мерки за заштита и спасување од техничко-технолошките несреќи се активности кои се планираат и спроведуваат со просторното и урбанистичкото планирање, со примена на техничките нормативи при проектирање и изградба на индустриски објекти, редовно одржување на инсталациите и опремата, како и примена на прописите од областа на безбедноста и здравјето при работа.

Оперативни мерки за заштита и спасување од техничко-технолошките несреќи се активностите за спречување на настанување и намалување и отстранување на предизвиканите последици. Со оглед на намената на просторот, нема можности за техничко технолошки катастрофи.

Потребно е стручно ракување со сите уреди и постројки. Инфраструктурните водови во редовни услови не предизвикуваат штетни влијанија бидејќи претставуваат подземни инсталации. Случајните инциденти може да се идентификуваат како инциденти со оштетувања на инфраструктурните водови во случај на интервенција или механички оштетувања. Овие инциденти немаат важно влијание врз околината, бидејќи можна е брза реакција и запирање на течењето на гас или вода преку вентилски уреди. Можна е брза санација и на вод во кој се водат отпадните води. Инфраструктурните водови се водат на пропишани сигурносни растојанија во јасно дефиниран инфраструктурен коридор, така да можните оштетувања се сведени на минимум. Истите мора да се постават во сè према техничките нормативи и стандарди кои ќе ја обезбедат нивната сигурност, безбедност и долготрајност во експлоатацијата, ракувањето и одржувањето.

- спасување од сообраќајни несреќи

Спасувањето од сообраќајни несреќи опфаќа мерки и активности за спасување при настанати големи несреќи во патниот, железничкиот, воздушниот и водениот сообраќај во кои има поголем број повредени и загинати лица и/или е предизвикана голема штета. Во овој проектен опфат од овојУП не се очекуваат сообраќајни несреќи од железничкиот, воздушниот и водениот сообраќај, најголема е веројатноста од настанување на сообраќајни несреќи во патниот сообраќај.

Оперативните мерки за спасување се активности за извидување, пронаоѓање и извлекување на повредените и загинати лица, укажување прва медицинска помош и транспорт до соодветните здравствени установи, како и учество при отстранување на последиците

предизвикани од сообраќајните несреќи.

ХУМАНИТАРНИ МЕРКИ

- **евакуација**

Со евакуацијата се врши планско, организирано и контролирано преместување на населението, материјалните добра и културното наследство на РМ, од загрозените во побезбедните подрачја. Евакуацијата се извршува доколку со други мерки не е можно да се спречат последиците од природните непогоди и други несреќи.

- **згрижување на загрозеното и настраданото население**

Згрижувањето опфаќа прифаќање, сместување и обезбедување на основни услови за живот на настраданото и загрозеното население. РМ и единиците на локалната самоуправа се должни да обезбедат сместување и итно згрижување на населението, кое поради природни непогоди и други несреќи, останало без дом и средства за живеење и кое поради загрозеност се задржува надвор од своето место на живеење. Републиката и единиците на локалната самоуправа од кои се згрижува населението ги покриваат трошоците за сместување и обезбедување на основните услови за живот.

- **радиолошка, хемиска и биолошка заштита**

Радиолошката, хемиската и биолошката заштита опфаќа мерки и активности за заштита на луѓето, добитокот и растенијата, со навремено откривање, следење и контрола на опасностите од последиците од несреќи со опасни материји, како и последиците од радиолошки, хемиски и биолошки агенси и превземање на мерки и активности за отстранување на последиците од нив.

Сопствениците на објекти во кои се произведуваат и складираат опасни материји, сопствениците на транспортни средства, сопствениците и корисниците на објектите и уредите кои се наменети за јавно снабдување со вода, производство, сообраќај и складирање на прехранбени производи, лекаства и сточна храна, јавните здравствени служби, како и сопствениците на објекти во кои се врши згрижување и образование на деца, се должни да обезбедат заштитни средства и да ги спроведуваат стандардите и процедурите за радиолошка, хемиска и биолошка заштита.

- **прва медицинска помош**

Прва медицинска помош опфаќа преземање на мерки и активности за укажување на прва медицинска помош со стандардни и прирачни средства на местото на повредувањето–заболувањето, медицинска тријажа на повредените и заболените и транспорт до најблиските здравствени установи.

- **заштита и спасување на животни и производи од животинско потекло**

Заштита и спасување на животни и производи од животинско потекло опфаќа превентивни и оперативни мерки за заштита на животните и производите од животинско потекло од дејствата на природните непогоди и други несреќи.

Превентивни мерки за заштита и спасување на животните и производите од животинско потекло ги спроведуваат надлежните органи и институции во нивното секојдневно работење.

Во спроведување на оперативните мерки, покрај надлежните органи и институции учествува и Дирекцијата со своите единици и тимови, со укажување на прва ветеринарна помош на повреден, заболени контаминиран добиток со стандардни и прирачни средства на местото на повредувањето и транспорт до соодветните ветеринарни установи.

- **заштита и спасување на растенија и производи од растително потекло**

Заштита и спасување на растенија и производите од растително потекло опфаќа превентивни и оперативни мерки и активности за заштита од растителни болести, штетници,

плевели, радиолошка, хемиска и биолошка контаминација и други видови на загрозување.

Превентивни мерки за заштита и спасување на растенијата и производите од растително потекло ги спроведуваат надлежните органи и институции во нивното секојдневно работење.

Во спроведување на оперативните мерки, покрај надлежните органи и институции учествува и Дирекцијата со своите единици и тимови.

- асанација на теренот

Асанација на теренот опфаќа пронаоѓање, собирање, идентификација, транспорт и погребување на загинати и починати лица, собирање, транспорт и закоп на угинати животни, собирање и уништување на сите видови отпадни и други опасни материи што го загрозуваат животот и здравјето на луѓето, дезинфекција, дезинсекција и дератизација на теренот и објектите како и асанација на објектите за водоснабдување.

ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ПРИСТАПНОСТ НА ЛИЦА СО ИНВАЛИДНОСТ - ПЛАНСКИ РЕШЕНИЈА ЗА ОТСТРАНУВАЊЕ И СПРЕЧУВАЊЕ НА АРХИТЕКТОНСКИ БАРИЕРИ ЗА ИНВАЛИДИЗИРАНИ ЛИЦА

Со цел обезбедување на функционалната пристапност на земјиштето за општа употреба, јавните простори, до и во градбите и подрачјата во и вон населените места за сите граѓани, а особено за лицата со инвалидитет и на лицата со намалена подвижност треба да се обезбедува надминување на урбаните бариери

Услови за движење на инвалидизирани лица согласно точка 13 – Стандарди и нормативи за мобилност и пристапност од Правилникот за урбанистичко планирање (Службен весник на РСМ бр.225/20, бр.219/21, бр.104/22, бр.99/23, бр.7/25, бр.143/25, бр. 241/25, бр. 30/26).

-Површините за движење на пешаците (тротоари, пешачки улици, пешачки патеки, плоштади и плоштатки), секаде каде дозволуваат условите мора да се со континуирана нивелета, без скалести денивелации, со подолжен наклон од најмногу 8,33 %;

-Доколку јавните пешачки површини се на терен со големи висински разлики кои мора да се совладаат со скали, со урбанистички план задолжително се предвидува алтернативна врска со рампа со пад мак. 8,33 % и ли 1 :12. Овие рампи се димензионираат за двосмерно движење на лица во колички при што нејзината најмала ширина е 1,65 м. а оптимална ширина 1.80 м.

-Во зависност од наклонот на рампата, ограничена е нејзината должина: за наклон 8,33% (1:12) мак. должина на рампата е 9,0 м, за наклон 6,66 % (1:15) мак. Должина на рампата е 12.0 м. за наклон 5.0 % (1:20) мак. должина на рампата е 15.0 м, а за неопходни поголеми должини на рампата, задолжително се планира одморалиште, со најмала должина е 1.50 м, а оптимална должина е 1.80 м.

-При планирање на елементи на уличната мрежа, задолжително се предвидуваат рампи за секој пешачки премин за совладување на денивелацијата помеѓу тротоарот и коловозот.

-Постојната и времената урбана опрема на јавните пешачки површини не смее да претставува архитектонска бариера и да го попречува или отежнува сообраќајот на пешаците, а особено на инвалидизирани лица со колички.

МЕРКИ ЗАШТИТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

При реализација на овој УП, доколку дојде до откривање на објекти, односно предмети (целосно зачувани или фрагментирани) од материјалната култура на Република Северна Македонија, треба да се постапи во согласност со одредбите според член 65 од Законот за заштита на културно наследство (Сл. весник на РСМ бр. 20/2004, 115/2007, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16 и 11/18). Ако во текот на

изведувањето на градежни, земјоделски или други работи се дојде до археолошко наоѓалиште, односно предмети од археолошко значење, изведувачот на работите е должен:

1. Да го пријави откритието во смисла на членот 129 став (2) на овој закон;
2. Да ги запре работите и да го обезбеди наоѓалиштето од евентуално оштетување и уништување, како и од неовластен пристап и
3. Да ги зачува откриените предмети на местото и во состојбата во која се најдени.

составил:

Марија Ј. Младеновиќ, дипл.инж.арх.

број на овластување 0.0431